

Előfizetés:
Debreczenben
Egész évre 10.-K.
Fél .. 5.-
1/4 .. 2.50

Megjelenik vasárnap kivételével
minden nap délután 4 óráskor

ESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetés:
Vidéken
Egész évre 10.-K.
Fél .. 8.-
1/4 .. 4.-

Debreczen és Hajdu-vár megye
egyetlen délutáni napilapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-utca 12. Telefon 3—30.

Felelős szerkesztő:
Dr. LUKÁCS BÉLA.

Kiadó és laptulajdonos:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Egyes szám ára 4 fillér.

Kinevezték az új kultuszminisztert.

Joghizonytalanság.

Debreczen, márc. 1.

A Wohl-féle milliós végrendeleti bűnügyben a budapesti törvényszék megszüntető határozatot hozott. Maga ez a tény a közérdek körébe egyáltalán nem vág bele, mert ezen bűnpör mikénti kimenetele teljesen és tisztán a pörben szereplő egyének legsajátosabb magánügye.

A közérdek szempontjából azonban ezen esetről is levonhatjuk azon sajnálatos tényt, hogy Magyarországon a törvény nem biztosítja az alapvetően megtámadottaknak azon jogi védelmet, amelynek biztonságát pedig az állampolgári és az egyéni szabadság feltételül megköveteli.

A-hirhadt milliós végrendeleti ügyben két éven át hamisítása, jogtalan örökség eltulajdonítással vádoltak egy polgárt. Két éven át kellett bírnia a vád súlya alatt és a legelképezhetőbb lelki szenvedések súlya alatt várni az igazság tényét.

Ügyvédi furfang, lelkiismeretlen hajsza, a sajtó megtévesztése nem az egyes polgár becsületét tette ártatlanul a szenzációra éhes közönség martalékává, hanem megtámadta a polgároknak a jogi védelem megbízhatóságába vetett hitét és bizodalmat.

Akik részt vettek az igazság elhomályosításában, azokat szigorú kritika alá vonni ez esetből kitolyólag felesleges. Egy polgár becsületének alaptalan meghurcolásáért, lelki egyensúlyának feldulásáért megbüntetni őket lelkiismeretük mardosó ítélete. Nem is annyira az egyén ellen, hanem a köz ellen vétkeztek akkor, amidőn furfangosan szőtt hálót vontak a

legnemesebb emberi eszme, az igazság diadala elé.

A ravaszul kieszelt tervet a törvényes formák védelme alá helyezték. Eljárásuk éppen ezen a ponton esik szigorú kritika alá, mert a törvényes formák igénybe vételével tették a laikus közönség előtt kétségtelenné, hogy Magyarországon a jogvédelem nem áll azon az ideális magaslaton, amelyre a polgárok nyugalma, becsülete, személy- és vagyonbiztonsága érdekében a törvényeknek azt felemelni kellene.

Tisztujtás.

A jogász- és tisztviselő-körben.

Debreczen, márc. 1.

A debreczeni jogász- és tisztviselő kör rendes évi közgyűlését megtartotta, amely iránt a kör tagjai élénk érdeklődést tanúsítottak. A közgyűlésen a múlt évi működésről való beszámolón kívül megejtették a tisztujtást is.

A választás eredménye meglepetést keltett, mert a tisztikarban változások történtek. Az új elnök Szilágyi Imre lett, akinek személyében garanciákat találunk a kör tagjai arra nézve, hogy a körbe új élet és új szellem vonul. Alelnökök lettek: Uhlarik Béla és dr. Tóth Aurél, titkár: dr. Ruzska István, pénztáros: Pápay János, gazda: dr. Deésy Gyula, ügyész: dr. Szűcs Géza, könyvtáros: Mátray József.

A választmány tagjai lettek: Bartók Ágoston, Berényi Lajos, Csath Zsigmond, Éricz Ernő, Fauszt Elek, Géressy Kálmán, Hetey Károly, Komlóssy Artur, Kulini Imre, Lestyán Adorján, Mády Imre, Miskolczi Jenő, Májerszky Mihály, Márk Endre, Materny Lajos, Nagy József p. ú. tanácsos, dr. Öreg Béla, Radó József, Szalay József, Székely Ferencz, Szoboszlai Sándor, Unger Gusztáv, Ujhelyi Andriás, dr. Dereakassy István és dr. Nagy Gábor.

A színház-pályázat ügye.

Debreczen, márc. 1.

A debreczeni színház körül megindult harc most van a tetőpontjánál. Számos cikket van alkalmunk olvasni arról, hogy a színházra pályázó Komjáthy János és Zilahy Gyula, a színház jelenlegi igazgatója minő kvalitásokkal rendelkeznek, amelyekben a közönség garanciát találhat a jövőre nézve.

Komjáthy Jánosnak nagy hibája az, hogy az elmúlt 10 esztendő, amely itt léte óta eltelt, álomnak tekintí, s abban a téves hitben él, hogy Debreczenben még ma is a régi állapotok uralkodnak. Zilahy Gyula, aki az utolsó esztendő alatt Debreczenben működve megismerte közönségünket, megismerte azokat az igényeket, amelyeket az a színház iránt táplál, nagyon jól tudja, hogy a debreczeni színház vezetéséhez nem üres és puffogó frázisok kellene, hanem mély és tartalmas program szükséges, amely egy bensőséges művészi életből meríti alapját. Nincs könnyebb dolog, mint szép szavakat mondani és nincs nehezebb dolog, mint megadni azt, ami erőnket is felülmulja.

Zilahy Gyula debreczeni tartózkodása alatt keserves tapasztalatok árán tanulta meg a színház vezetését olyan értelemben, a mi a munkának művészi becsüt ad. Tárulata évről-évre jobb. Énekes személyete az elsők között áll az országban. A vidéki városokban sehol olyan operett társulatot nem találunk, mint a debreczeni. Ennek oka egyrészt az, hogy a legtöbb igazgatót nem az vezérli, hogy olyan tagokat szerződtessen, akiknek tehetségét megfizesse, hanem az, hogy a tag mutasson is valamit, de olesó is legyen. A legtöbb társulat silányul fizetett művészekből és művésztrókból áll, akik nagyon természetesen produkálni nem képesek.

Mikor Zilahy bevonult Debreczenbe, magával hozta önmagát, ragyogó tehetségű művészi énjét és elhozta feleségét, Singhoffer Vilma, akinek fellépése mindenkor elsőrendű művészi eseményt jelent. Az új igazgató ezt a két jeles, istenáldotta és csodás tehetséggel megáldott művészeleket tudná-e pótolni? Velünk együtt, úgy hisszük, mindenkinek az a nézete, hogy nem, mert Zilahy Gyulához és nejéhez, Singhoffer Vilához hasonló kaliberű színészt és színésznőt nem tudna szerződtetni, mert elsősorban nincs, de ha lenne is, kizárt dolog, hogy bármelyik vidéki igazgató meg tudja fizetni. E két művészelek tehát pótolhatlan vesztesége lenne mindenkorra a debreczeni színháznak.

Komjáthy János, az ember előtt tisztelettel hajlunk meg, korrekt egyéniség, de mint színészről jót egyáltalán nem lehet mondani. Ismerjük játékát, tehetségét s talán ő maga tudja legjobban, hogy az babérokat nem termett részére soha. Ha része is volt az elismerésből, az soha sem művészetének, hanem Komjáthy Jánosnak, az embernek szólt.

Ilyen körülmények között nagyon természetes, hogy nem tudunk rajongani érte, mert Debreczennek olyan igazgatóra van szüksége, aki elsősorban maga is művészember, aki abból, amije van, tud adni munkatársainak, mert csak így érhető el az, hogy a munka nem csupán productív jellegű, hanem megkapó és elsőrangú.

Komjáthy — egy lap szerint — állítólag kijelentést tett magánosok előtt igazgatói működésének programjáról. E szerint „messze-menő áldozatokra” kész. Furcsáljuk egy kissé, hogy Komjáthy magánosok előtt beszéli el terveit s nem illetékes helyen, a nyilvánosság előtt. Ha Komjáthynek messze-

menő tervei vannak a debreczeni igazgatást illetőleg, mért nem adta elő azokat pályázati kérvényében? Ez a legegyszerűbb dolog, amit tudnia kell, mert a debreczeni színházat nem magánosok adják, hanem a város, mely alatt a debreczeni közönség összességének fogalma értendő.

Az is különös, hogy Komjáthy Debreczennek akar olyan erőket szerződtetni, akiket a kassai színház nem bír meg. Hogy értsük ezt? Mi úgy tudjuk, hogy Kassa igen intelligens város, melynek közönsége nagyon is óhajtja az első-rengő tagokat. Most tehát negligálja azt s Debreczent helyezi előtérbe? Ez mindenesetre igen szeretetreméltó vonás tőle, azonban ebből csak azt következtetjük, hogy jelenlegi társulata is olyan, aminél nem mer dicsekedni s így a minden új seprő jól seper elvénél fogva akar társulatot szervezni Debreczennek.

Ilyen vállalkozásba nem lehet belemenni, már azért sem, mert ez a felbuzdulás megbosszulná magát.

Mi ismerjük Zilahy jövő terveit. Mi tudjuk, hogy mi a szándéka, mit akar nyújtani. Eppen ezért a debreczeni színház sorsának biztosítása okából meg kell maradni a városnak Zilahy mellett.

Tiszteigő küldöttségek Domahidy Eleménél.

Debreczen, márc. 1.

A csütörtöki installációs közgyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozik a városban. Lapunk tegnapi számában már közöltük a tiszteigő küldöttségek névsorát. Ujabbán a következő küldöttségek jelentették be megjelenésüket. Az összes küldöttségek száma ezidőszent 25.

Domahida község; vezeti az előjáróság.

A tiszántúli ref. egyházkerület és a kollégium együttes küldöttsége. Vezetik: a püspök és a főgondnok. Szónok: Erőss Lajos püspök. A közgyűlésen is részt vesznek.

Országos tanítói árvaház nevelő testülete.

Állami anyakönyvi hivatal. Vezetik: Oláh Imre.

Orvosgyógyászati egyesület. Vezetik: dr. Csikos Sándor.

Sziklai Emil kir. erdőfelügyelő az erdőfelügyelőség nevében.

A debreczeni helyi vasút 3 taggal. Vezetik: Majerszky Mihály igazgató.

A m. kir. dohánygyár igazgatóságának 3 tagú küldöttsége. Vezetik: Puskás igazgató.

A M. Gy. O. A. debreczeni fiókja. Vezetik: Szántó Győző.

A gör. kath. egyház küldöttsége. Vezetik: Papp János esperes.

A siketnémák tanintézetének tanestülete. Vezetik: Gácsár József.

Az állami főreáliskola tanári kara Géresi Kálmán vezetésével.

Hajdumegyei tankerületi tanítók. Vezetik: Csurka István.
A Zenede 4 tagú küldöttsége. Vezetik: Simonffy Emil.

SZÍNHÁZ.

(A) bérlet. 42-ik szám.
Debreczen, 1910. márc. 1-én, kedden:

Sasfiók.

Dráma.

Heti műsor:

Szerdán, március 2-án: Sasfiók. B) bérlet.

Csütörtökön, március 3-án: Táncoos huszárok. Domahidy Elemér főispán tiszteletére. Diszeldadás. Bérletszűnet.

Pénteken, március 4-én: Táncoos huszárok. C) bérlet.

Szombaton, március 5-én: Iglói diákok. Jubileumi előadás. Farkas Imre jelenlétével. A) bérlet.

Vasárnap, március 6-án: Délután Csöppség. Este: Luxemburg grófja.

Színházi hírek.

Iglói diákok. Érdekes előadásban lesz részünk szombaton. Ugyanis ekkor lesz dr. Farkas Imre poétikus diáktörténetének 15 ik előadása. Alig három hónap alatt érte el az Iglói diákok ezt a jubileumi előadást, melylyel a vidéken kevés darab dicsekedhetik. Az igazgatóság ez előadásra meghívta a szerzőt is, aki a legnagyobb örömmel jelezte lejövetelét Debreczenbe. Dr. Farkas Imre barátai és tisztelői ez estén nagyobb szabású ovációkban óhajtják részesíteni a szerzőt, akinek a tiszteletére az előadás után bankettet ad, melyre a szerző minden barátját már előre is meghívja.

Szerelmi dráma.

A kacérság miatt.

Debreczen, márc. 1.

Borzalmas szerelmi tragédia jött szódott le tegnapelőtt éjjel a biharmegyei Bereghöszörmény községben. Egy még serdülőfélében levő ifjú agyonlőtt egy özvegyasszonyt, mivel a kórkülömbőség miatt nem lehetett a felesége.

Bereghöszörmény község legszébb menyecskéje Bak Ágnes volt, aki alig egy félévvel ezelőtt lett özvegygyé. A huszonhat éves gyönyörű özvegyasszony körül csakhamar legyeskedni kezdtek a falu fiataljai. Az élni vágyó menyecske hamar megvigasztalódott korai özvegyességében és szívesen fogadta a fiatalok udvarlását. Az udvarlók között volt Pál Zsigmond 19 éves legény is, aki heves szerelemre lobbant a szép Ágnes iránt. Ez kacérkodott vele, bátorította őt, úgy, hogy Pál Zsigmondról az egész falu azt beszélt, hogy az özvegy szeretője.

Pál Zsigmond a napokban anynyira neki bátorodott, hogy feleségül kérte a menyecskét. Bak Ágnes nevetve utasította vissza a gyerek-

ifjú házassági ajánlatát. A fiatal legény azonban nem nyugodott és az özvegyet folyton üldözte a házassággal. Ez végre meguntta a dolgot és mikor tegnapelőtt este Pál újra előállt kérésével, Ágnes aszony erőlyesen visszautasította őt. A legény dacosan hallgatta ezt végig és este tíz óra felé haza indult. Bak Ágnes kikísérte a kapuig. A kapuban Pál hirtelen megragadta az özvegy kezét.

— Leszele a feleségem? — kérdezte elszánt hangon.

Ágnes szánakozva, de tagadólag felelt. Pál erre szó nélkül elővette revolverét és imádottjára lőtt. A golyó az özvegyet mellén találta és halálosan megsebesítette. A mérnylő ezt látva futásnak eredt. A lövés zajára kisiető szomszédok a mezőig üldözték a kétségbeesetten rohanó legényt. Még mielőtt azonban utólréhehték volna, Pál agyonlőtte magát. Mire ráakadtak, már halott volt. A szép özvegy végperceit éli.

A Sasfiók 2-ik előadása.

Tüntetés a színházban.

A közönség Zilahy mellett.

Debreczen, márc. 1.

A jó öreg debreczeni színház falai között olyan meleg rokonszenv nyilvánult meg a közönség részéről, amelyre még a legrégebb színházjáró emberek sem emlékeznek. A Sasfiók tegnap esti előadását még nagyobb érdeklődés kísérte, mint az első előadást. A művészi színjátszásért lelkesedő közönség zsufolásig megtöltötte a színházat és már az első felvonás után lelkesen tapsolt a kárpit elé Gazdy Arankát, a címszereplőt.

Ez a lelkes hangulat felvonásról-felvonásra fokozódott és a vágrámi jelenet után olyan tapsvihart váltott ki az előkelő földszinti közönség soraiból, amely aztán átragadt az egész színházra és parázs tüntetéssé fejlődött a szereplők, a rendező és Zilahy mellett.

A függöny legördülte után tizszer hívták a felvonás szereplőit a lámpák elé és ezt a hangulatot nem volt képes elnémitani sem a vasfüggöny lebocsájtása, sem a teljes erővel működő zenekar közzenéje, sem a nagy diszletváltozást igénylő hosszú felvonás-köz. A vasfüggöny újbóli felhúzása fokozta a közönség elismerő tapsviharát és nem elégedett meg Gazdy ismételt megjelenésével. Midőn Ferenci Frigyes, a darab rendezője lépett a vasfüggöny elé, a közönség helyéről felállva tapsolt és éljenzett és Zilahyt kívánta látni,

aki méltán rászolgált erre az elismerésre.

Hiábavaló volt a rendőrség beavatkozása a felsőbb régiókba, ez mitsem használt, mert az egész színház csak nem hagyta abba a tüntetést az ötödik felvonás kezdetéig.

Tavaszi Cipők

nagy választékban

Mandel Lipótnál

HIREK.

Az „Esti Hírlap“-ra minden nap lehet előfizetni a kiadóhivatalban, Piac-u. 12. Előfizetési ár havonként 90 fillér.

— Véghe Gyula jubileuma. Debreczen város főkapitánya, Véghe Gyula e hó 15-én tölti be hivatalnokoskodásának 40 éves évfordulóját. Ritka nagy idő a 40 év, a mely nem hivatalnok, de magánembert is megőröl. Véghe Gyula hosszú közéleti pályáján lelkiismeretes szolgálatával bizonynyal szolgálja mindenki elismerésére. Mint halljuk, a jubileumot ünnepség keretében fogják megülni.

— A Debreceni Zenekedvelők Társasága március 4-én, pénteken, az Arany Bika szálló dísztermében tartja negyedik hangversenyét, melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Bocherini: Adagio és Allegro. Gordonkán előadja Kerpely Jenő. 2. Chopin: Ballada. Op. 47. As-dur. Zongorán előadja B. Lengyel Ernő. 3. Lalo: Gordonka-verseny. a) Intermezzo. b) Finale. Előadja Kerpely Jenő II. 1. a) Bruch: Kol nidrei. b) Davidoff: A szökőkutnál. Előadja Kerpely Jenő. 2. Liszt: Polonaise. No. 2. E-dur. Előadja B. Lengyel Ernő. 3. Popper: Magyar Rapsodia. Előadja Kerpely Jenő. Zongorán kíséri Dienzl Oszkár. Az első rész után 5 percnél szűnet. A hangverseny kezdete 8 órakor. Nem tagok részére Csáthy Ferenc könyv- és zeneműkereskedésében kaphatók jegyek. Üllőhely 4 korona. Allóhely 2 korona.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 4 fillér.
Tíz szóig 40 fillér.

Új rendszerű női, férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett **szerezheti be** nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavácokban, saját készítésű Cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti áraknál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Kiadó lakás. Két szoba és előszobából álló udvari lakás május 1-től kiadó József kir. herceg-utca 42. sz. Értekezhetni az udvar hátsó lakásában.

Névjegyek

Eljegyzési, esküvői és bál meghívók,
és mindenféle nyomtatványok **legelcsőbben**, szép kivitelben készülnek

Horovitz Zsigmond

könyvnyomdájában

Piac-utca 12. Telefon 330

Villamos világitást
motorokat, telefonokat,
villamos csengőket
és minden e szakmába vágó legkomplicáltabb munkálatokat jutányosan és legmegbízhatóbban készít 11 év óta fennálló debreceni első elektrotechnikai gyár és vállalat

Földvári L.

Iroda és raktár febr. 5-től Piac-utcai ideiglenes **barakban**, nagy trafikkal szemben.

Telefon 168.

Lapunk kiadóhivatalának

vezetésére jó megjelenésű, ügyes fiatalember fixfizetés és jutalék mellett felvétetik.

Megnyilt! Megnyilt!

SAVOY- A főváros legszébb utvonán nyugodt és előkelő helyen

nagyszállója

BUDAPEST

VIII, József-körút 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállódája. 120 szoba és szalon. Központi fűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgótermek. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurbán telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor-tól feljebb, fűtés, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasut-közlekedés az összes pályaudvarokkal.

FELHÍVÁS!

Felhívom úgy a polgári ruhát, mint az egyenruhát viselő uri közönséget, valamint a tartalékos tiszt, tisztjelölt és egyéves önkéntes urakat, tekintve a korán eső husvétli ünnepekre, — szükségleteik megrendelését mielőbb eszközölni sziveskedjenek, hogy időm legyen nagybecsű megrendelőimet a legjobban és pontosan kiszolgálhatni.

B. megrendeléseiket kérve, tisztelettel:

Prelovsky András

uri szabó, egyenruházafi intézete

Tavaszi szövetújdonságok megérkeztek!!

AZ ELSŐ DEBRECZENI KENYÉRGYÁR MÁRCIUS 1-ÉN MEGNYILT.

I. rendű fehér kenyér kilója 17 kr.

II. " " " " 14 "

III. " munkás " " 13 "

Elárúsító helyek: Városi bérház,
Szent-Anna-u. 60.
Bocskai-tér 1.
(Czeglédi-ház.)

GYÁRTELEP: SZÉCHENYI-UTCA 49.

Dr. Galánffy János

debreczeni királyi közjegyző

irodáját

Piac-u. 46. sz. alá

(rég. Örvényi-ház, Ujfalussy dr. háza mellett)

helyezte át.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban

Piacz-utca 12.

Telefon 435.

A

Telefon 435.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban
DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

cipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

Bosznay J. és Társa

czég

Debreczen, Kossuth-utca 5.

tisztelettel értesíti a hölgyközönséget, hogy

tavaszi kosztüm **újdonságai**

és ruhaszövet nagy választékban már raktáron vannak.

Tavaszi kosztümöket és alkalmi ruhákat saját műtermünkben a legújabb modellek szerint gyorsan és jutányos árak mellett készítettünk.